**Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите**

►**B** **РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 447/2014 НА КОМИСИЯТА**

**от 2 май 2014 година**

**относно специфичните правила за изпълнение на Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II)**

(ОВ L 132, 3.5.2014 г., стр. 32)

Поправен със:

►**C1** Поправка, ОВ L 277, 22.10.2015 г., стр. 60 (447/2014)

▼B

# РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 447/2014 НА КОМИСИЯТА

**от 2 май 2014 година**

**относно специфичните правила за изпълнение на Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II) ([1]), и по-специално член 12 от него,

като има предвид, че:

(1) В Регламент (ЕС) № 236/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) се определят правила и процедури за изпълнението на помощ, които са общи за всичките девет инструмента за външна дейност. Следва да се определят допълнителни конкретни правила във връзка със специфични ситуации, по-специално във връзка с непрякото управление, с програмите за трансгранично сътрудничество, финансирани в контекста на област на политиката „Регионално и териториално сътрудничество“, и с програмите за развитие на селските райони, финансирани в контекста на област на политиката „Земеделие и развитие на селските райони“.

(2) С оглед да се гарантира, че предприсъединителната помощ се прилага по еднакъв начин във всички бенефициери, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 231/2014 (наричани по-долу „бенефициери по ИПП II“), и че се спазват принципите на добро финансово управление, Комисията и бенефициерите по ИПП II следва да сключат договорености под формата на рамкови и секторни споразумения, в които се определят принципите за тяхното сътрудничество съгласно настоящия регламент.

(3) Комисията следва да подкрепя бенефициерите по ИПП II в техните усилия да развият своя капацитет за управление на средства от Съюза в съответствие с принципите и правилата, предвидени в законодателството на Съюза. За тази цел и, когато е подходящо, Комисията следва да възлага задачи по изпълнението на бюджета на бенефициерите по ИПП II.

(4) Отговорността при програмирането и изпълнението на помощта по ИПП II следва да се поеме основно от бенефициерите по ИПП II, които следва да създадат необходимите структури и органи и да подадат искания до Комисията, за да им бъдат възложени задачи по изпълнението на бюджета.

([1]) ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 11.

([2]) Регламент (ЕС) № 236/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за финансиране на външната дейност (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 95).

▼B

(5) Поради тази причина е необходимо да се определят специфични правила за възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на бенефициерите по ИПП II в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията ([2]).

(6) Условията, които трябва да бъдат изпълнени от съответната присъединяваща се държава, следва да гарантират цялостно качество на управлението на публичните финанси.

(7) Необходимо е да се определят специфични правила за установяване на финансови корекции и процедурата, която следва да се прилага по отношение на бенефициерите по ИПП II, когато изпълняват помощ от Съюза при непряко управление.

(8) С оглед да се гарантира ефективност, ефикасност, съгласуваност и координация на изпълнението на предприсъединителна финансова помощ от Съюза, предоставяна в съответствие с Регламент (ЕС) № 231/2014 (наричана по-долу „помощ по ИПП II“), Регламент (ЕС) № 236/2014 следва да бъде допълнен с подробни правила относно мониторинга и оценката.

(9) Необходими са специфични правила за докладване с оглед да се представи по-подробно описание на изискванията за докладване, които трябва да бъдат изпълнявани от бенефициера по ИПП II.

(10) Следва да се определят специфични правила относно прозрачността и видимостта на помощта по ИПП II с цел ефективно спазване на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и на Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012.

(11) Помощта по ИПП II следва да се използва, наред с другото, за насърчаване на трансграничното сътрудничество между бенефициерите по ИПП II и държавите членки или държавите по Европейския инструмент за съседство, създаден с Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Необходимо е ролите и отговорностите на участниците да бъдат определени, като се вземат предвид различните ситуации, по-специално във връзка с трансграничното сътрудничество между бенефициерите по ИПП II и държавите членки.

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

([2]) Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

([4]) Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски инструмент за съседство (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 27).

▼B

(12) Помощта по ИПП II за програмите за развитие на селските райони в контекста на област на политиката „Земеделие и развитие на селските райони“ следва да насърчава постепенното привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на Общата селскостопанска политика. Необходими са специфични правила, за да се финансират операции от подобен характер на тези, които се извършват по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските региони, чрез системи за управление и контрол, сходни със съответните структури, които имат функции от подобен характер в държавите членки.

(13) С оглед да се даде възможност за навременно програмиране и изпълнение на програмите по ИПП II за 2014 г. настоящият регламент следва да влезе в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(14) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета за ИПП II,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

## ПРЕДМЕТ И ОБЩА РАМКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОМОЩТА ПО ИПП

*ГЛАВА I*

### *Предмет и определения*

*Член 1*

**Предмет**

С настоящия регламент се определят специфични правила за създаването на еднакви условия за изпълнението на Регламент (ЕС) № 231/2014 и подробни правила за изпълнението на Регламент (ЕС) № 236/2014 във връзка с методите за изпълнение, финансовото управление, мониторинга, оценката и докладването, прозрачността и видимостта на помощта по ИПП II, както и специфични правила за трансграничното сътрудничество в област на политиката „Регионално и териториално сътрудничество“ и за помощта в контекста на програмите за развитие на селските райони в област на политиката „Земеделие и развитие на селските райони“.

*Член 2*

**Определения**

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „бенефициер по ИПП II“ означава един от бенефициерите, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 231/2014;

б) „програма“ означава програма за действие, индивидуални и специални мерки или мерки за подкрепа, предвидени в членове 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014;

в) „рамково споразумение“ означава договореност, сключена между Комисията и бенефициер по ИПП II, която се прилага по отношение на всички области на политика по ИПП II и с която се определят принципите за финансово сътрудничество между бенефициера по ИПП II и Комисията в съответствие с настоящия регламент;

▼B

г) „секторно споразумение“ означава договореност, сключена между Комисията и бенефициер по ИПП II и свързана със специфична област на политиката или програма по ИПП II за определяне на правилата и процедурите, които трябва да се следват и които не се съдържат в рамковото споразумение или в споразуменията за финансиране;

д) „област(и) на политиката“ означава основните области на сътрудничество, обхванати от действия, които се финансират с помощ по ИПП II, както е предвидено в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 231/2014;

е) „органи“ означава публични институции или органи на бенефициер по ИПП II или на държава членка на национално, регионално или местно равнище;

ж) „значим проект“ означава проект, включващ серия от действия, дейности или услуги, който има за цел изпълнението на определена и неделима задача от конкретно икономическо или техническо естество, който има ясно определени цели и за който общите разходи надхвърлят посоченото в рамковото споразумение;

з) „участващи държави“ означава бенефициерите по ИПП II самостоятелно или бенефициерите по ИПП II заедно с държавата членка или държавите членки или с държавите по Европейския инструмент за съседство, които участват в многогодишна програма за трансгранично сътрудничество, изготвена съвместно от участващите държави;

и) „споразумение за финансиране“ означава годишно или многогодишно споразумение, сключено между Комисията и бенефициер по ИПП II, за изпълнение на финансовата помощ на Съюза чрез действие, което попада в обхвата на настоящия регламент.

*ГЛАВА II*

***Обща рамка за изпълнение на помощ по ИПП II***

*Член 3*

**Принципи на финансиране от Съюза**

1. Чрез помощта по ИПП II се подпомагат усилията за реформи, полагани от бенефициерите по ИПП II, както е посочено в член 1 от Регламент (ЕС) № 231/2014. За конкретни програми и самостоятелни действия може да бъде необходимо финансово участие както от страна на бенефициера по ИПП II, така и от страна на Съюза.

2. Разходна позиция, финансирана съгласно Регламент (ЕС) № 231/2014, не подлежи на друго финансиране от бюджета на Съюза.

*Член 4*

**Принцип на отговорност**

1. Отговорността за програмирането и изпълнението на помощта по ИПП II се носи на най-вече от бенефициера по ИПП II.

2. Бенефициерът по ИПП II назначава национален координатор за ИПП, който е основният партньор на Комисията по отношение

▼B

на цялостния процес на: стратегическо планиране, координация на програмирането, мониторинг на изпълнението, оценка и докладване за помощта по ИПП II.

Националният координатор за ИПП:

а) осигурява координацията в рамките на администрацията на бенефициера по ИПП II и с други донори и тясна връзка между използването на помощта по ИПП II и общия процес на присъединяване;

б) координира участието на бенефициери по ИПП II в подходящите програми за териториално сътрудничество, по-специално в програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в член 27, букви а)—в), и, ако е целесъобразно, в програми за транснационално или междурегионално сътрудничество, създадени и изпълнявани по силата на Регламент (ЕС) № 1299/2013. По целесъобразност националният координатор за ИПП може да делегира тази задача, свързана с координиране, на координатор по териториално сътрудничество или оперативна структура;

в) гарантира, че целите, които са посочени в действията или програмите, предложени от бенефициерите по ИПП II, са съгласувани с целите в стратегическите документи на страните и надлежно вземат предвид съответните макрорегионални стратегии и стратегии за морския басейн;

г) полага всички усилия администрацията на бенефициера по ИПП II да предприеме всички необходими стъпки за улесняване на изпълнението на съответните програми.

Националният координатор за ИПП е високопоставен представител на правителството или националната администрация на бенефициера по ИПП II с подходящи правомощия.

3. С цел да се установи стабилна основа за управлението на предприсъединителната помощ и националните средства, Комисията и бенефициерът по ИПП II участват в диалог относно управлението на публичните финанси. В тази връзка Комисията оценява доколко администрацията на бенефициера по ИПП II спазва принципите за отворена и правилно функционираща система за управление на публичните финанси. Ако администрацията спазва тези изисквания само отчасти, бенефициерът по ИПП II и отговорният разпоредител с бюджетни кредити се договарят относно необходимите мерки за преодоляване на констатираните слабости.

*Член 5*

**Рамкови споразумения и секторни споразумения**

1. Комисията и бенефициерът по ИПП II сключват рамково споразумение, в което се описват специфични договорености за управлението, контрола, надзора, мониторинга, оценката, докладването и одита на помощта по ИПП, като бенефициерът по ИПП II се ангажира да транспонира в своята правна уредба съответните нормативни изисквания на Съюза. Рамковото споразумение може да бъде допълнено от секторни споразумения, в които се определят специфични разпоредби за управлението и изпълнението на помощта по ИПП II в специфични области на политиката или програми.

▼B

2. Помощта по ИПП II се предоставя на бенефициера по ИПП II единствено след влизането в сила на рамковото споразумение, посочено в параграф 1. Когато се сключват секторни споразумения, помощта по ИПП II в рамките на съответната област на политиката или програма се предоставя след влизането в сила на рамковото споразумение и приложимото секторно споразумение.

3. Рамковото споразумение се прилага по отношение на всички споразумения за финансиране, посочени в член 6. Секторните споразумения, когато е приложимо, се прилагат по отношение на всички споразумения за финансиране, сключени във връзка с областта на политиката или програмата, обхванатата от секторното споразумение.

4. В рамковото споразумение и, когато е приложимо, в секторните споразумения се определят по-специално подробни разпоредби относно:

а) необходимите структури и органи за управлението, контрола, надзора, мониторинга, оценката, докладването и одита на помощта по ИПП II, както и техните функции и отговорности;

б) условията и изискванията за контрол относно:

i) създаването на необходимите структури и органи от бенефициера по ИПП II, така че да се създадат условия за възлагане на задачи по изпълнението на бюджета във връзка с помощта по ИПП II;

ii) мониторинга, временното преустановяване или прекратяването на възложените задачи по изпълнението на бюджета;

в) програмирането и изпълнението на помощта по ИПП II, и по-специални разпоредби относно интензитет на помощта, ставки на участие на Съюза и допустимост;

г) процедурите за обществени поръчки, за отпускане на безвъзмездни средства и други процедури по възлагане в съответствие с член 1, параграф 3 и членове 8 и 10 от Регламент (ЕС) № 236/2014;

д) правилата относно данъци, мита и други фискални такси в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) № 236/2014;

е) изискванията за плащания, проверка и приемане на сметки и процедури за финансови корекции и отмяна на поети бюджетни задължения във връзка с неусвоени средства;

ж) защитата на финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в член 7 от Регламент (ЕС) № 236/2014, и разпоредбите за докладване на измами и други нередности;

з) изискванията за прозрачност, видимост, информация и публичност.

*Член 6*

**Решения за финансиране и споразумения за финансиране**

1. Решенията на Комисията, с които се приемат програми, са в съответствие с необходимите изисквания, за да представляват решения за финансиране в съответствие с член 84, параграф 3 от

▼B

Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и член 94 от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012.

2. Когато с такива решения се приемат многогодишни програми за действие с разделени на части задължения за областите на политика, посочени в член 3, букви а)—в) от Регламент (ЕС) № 231/2014, програмите съдържат, когато е целесъобразно, индикативен списък на значимите проекти. Комисията приема решение относно одобряването на финансовото участие в избрания значим проект.

3. Споразуменията за финансиране съдържат, наред с другото, разпоредби относно условията, съгласно които се управлява помощта по ИПП II, включително приложимите методи на изпълнение, интензитет на помощта, крайни срокове за изпълнение, както и правила относно допустимостта на разходите. Когато програмите се управляват непряко от бенефициер по ИПП II, споразумението за финансиране включва необходимите разпоредби на член 40 от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012.

4. Споразуменията за финансиране на програми за трансгранично сътрудничество, както е посочено в дял VI, глава II, могат да бъдат подписвани и от държавата членка, в която е разположен управляващият орган на съответната програма. Всички участващи държави по дадена програма могат да подпишат едно-единствено споразумение за финансиране за програми за трансгранично сътрудничество, както е посочено в дял VI, глава III.

## ДЯЛ II

## НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ ОТ БЕНЕФИЦИЕРИ ПО ИПП II

### *ГЛАВА I*

### *Системи за управление и контрол*

#### *Член 7*

#### Структури и органи

1. Бенефициерът по ИПП II създава следните структури и органи, необходими за управлението, контрола, надзора, мониторинга, оценката, докладването и вътрешния одит на помощта по ИПП II:

а) национален координатор за ИПП;

б) национален разпоредител с бюджетни кредити;

в) оперативни структури.

2. Националният разпоредител с бюджетни кредити създава ръководна структура, съставена от национален фонд и служба за подпомагане на националния разпоредител с бюджетни кредити.

3. Бенефициерът по ИПП II предвижда одитен орган.

4. Бенефициерът по ИПП II гарантира подходящо разделяне на задълженията между структурите и органите, посочени в параграфи 1—3, както и в рамките на тези структури и органи.

▼B

*Член 8*

**Функции и отговорности на националния координатор за ИПП**

В допълнение към функциите, предвидени в член 4, параграф 2, националният координатор за ИПП предприема мерки, за да гарантира, че посредством изпълнението на помощта по ИПП II се работи по подходящ начин за постигане на целите, определени в действията или програмите, за които са възложени задачи по изпълнението на бюджета.

*Член 9*

**Функции и отговорности на националния разпоредител с бюджетни кредити**

1. Националният разпоредител с бюджетни кредити носи общата отговорност за финансовото управление на помощта по ИПП II в бенефициера по ИПП II и за гарантиране на законността и редовността на разходите.

2. Националният разпоредител с бюджетни кредити е високопоставен представител на правителството или националната администрация на бенефициера по ИПП II с подходящи правомощия.

3. По-специално националният разпоредител с бюджетни кредити носи отговорност за:

а) управлението на сметките и финансовите операции по ИПП II;

б) ефективното функциониране на системите за вътрешен контрол за изпълнение на помощта по ИПП II;

в) въвеждането на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите, като се вземат предвид установените рискове;

г) стартирането на процеса, предвиден в член 14.

4. Националният разпоредител с бюджетни кредити предприема последващи действия по докладите на одитния орган, посочен в член 12, и представя на Комисията годишна декларация за управлението. Годишната декларация за управлението се изготвя за всяка програма във формата, определена в рамковото споразумение, въз основа на действителния надзор, който националният разпоредител с бюджетни кредити осъществява по отношение на системите за вътрешен контрол през цялата финансова година.

При приключване на изпълнението на дадена програма националният разпоредител с бюджетни кредити представя окончателен отчет за разходите.

*Член 10*

**Функции и отговорности на оперативните структури**

1. Бенефициерът по ИПП II създава оперативна структура или оперативни структури с цел изпълнение и управление на помощта по ИПП II.

2. Оперативната структура отговаря за изпълнението, информацията и видимостта, мониторинга и докладването във връзка с програмите и тяхната оценка, когато е уместно, в съответствие с принципа на добро финансово управление, както и за гарантирането на законността и редовността на направените разходи при изпълнение на програмите, за които тя носи отговорност.

▼B

*Член 11*

**Функции и отговорности на ръководната структура**

1. Националният фонд се създава към министерство на държавно равнище в бенефициера по ИПП II с централни бюджетни компетенции. Той подпомага националния разпоредител с бюджетни кредити да изпълнява своите задачи, и по-специално задачите, посочени в член 9, параграф 3, буква а).

2. Службата за подпомагане на националния разпоредител с бюджетни кредити подпомага националния разпоредител с бюджетни кредити да изпълнява своите задачи, и по-специално задачите, посочени в член 9, параграф 3, буква б).

*Член 12*

**Функции и отговорности на одитния орган**

1. В съответствие с член 60, параграф 2, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 структурите и органите, посочени в член 7, параграф 1 и създадени от бенефициера по ИПП II, и ръководната структура, посочена в член 7, параграф 2 и създадена от националния разпоредител с бюджетни кредити, подлежат на независим външен одит, извършван от одитния орган, посочен в член 7, параграф 3, който е независим от посочените по-горе структури и органи. Бенефициерът по ИПП II гарантира, че ръководителят на одитния орган разполага с подходящи компетенции, знания и опит в областта на одитите.

2. Одитният орган извършва одити на системата или системите за управление и контрол, на действия и трансакции и на годишните счетоводни отчети в съответствие с международно приетите одитни стандарти и в съответствие с одитна стратегия, която се изготвя на всеки три години. Одитната стратегия се актуализира ежегодно.

3. Одитният орган изготвя годишен доклад за одитна дейност и годишно становище от одита, съставени в съответствие с международно приетите одитни стандарти.

4. При приключване на изпълнението на дадена програма одитният орган изготвя окончателен доклад за одитна дейност и представя становище от одита по отношение на окончателния отчет за разходите.

*ГЛАВА II*

***Специфични разпоредби във връзка с възлагането на задачи по изпълнението на бюджета***

*Член 13*

**Условия за възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на бенефициер по ИПП II**

1. Комисията възлага задачи по изпълнението на бюджета на бенефициер по ИПП II, като сключи споразумение за финансиране в съответствие с разпоредбите на член 60, параграфи 1 и 2, член 61 и член 184, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

2. Бенефициерът по ИПП II гарантира равнище на защита на финансовите интереси на Съюза, което е равностойно на изискваното съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Делегиран

▼B

регламент (ЕС) № 1268/2012, и създава необходимите структури, които гарантират ефективното функциониране на системите за вътрешен контрол.

3. По-специално в системите за управление, контрол, надзор и одит, създадени в бенефициера по ИПП II, се предвижда ефективна система за вътрешен контрол, която включва поне следните пет области:

а) контролна среда;

б) управление на риска;

в) дейности по контрол;

г) информация и комуникации;

д) дейности по мониторинг.

*Член 14*

**Възлагане на задачи по изпълнението на бюджета**

1. Националният разпоредител с бюджетни кредити, от името на бенефициера по ИПП II, е длъжен да представи на Комисията искане за възлагане на задачи по изпълнението на бюджета в съответствие с член 13.

2. Преди да представи искането, посочено в параграф 1, националният разпоредител с бюджетни кредити гарантира, че ръководната структура и съответната оперативна структура или оперативни структури отговарят на изискванията на член 60, параграф 2, първа алинея, букви а), б) и г) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и на изискванията на член 13, параграф 3 от настоящия регламент.

3. Преди Комисията да възложи задачи по изпълнението на бюджета във връзка с помощ по ИПП, тя извършва преглед на искането, посочено в параграф 1, и на създадените структури и органи, посочени в член 7, и за целите на предварителната оценка съгласно член 61, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 получава доказателства, че са изпълнени изискванията, изложени в член 60, параграф 2, първа алинея, букви а)—г) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, и изискванията на член 13, параграф 3 от настоящия регламент.

За възлагането на задачи по изпълнението на бюджета във връзка с помощ по ИПП II Комисията може да използва предварителна оценка, извършена във връзка с предходно споразумение за финансиране, сключено с бенефициера по ИПП II, или предварителна оценка, извършена във връзка с предоставянето на управленски правомощия съгласно Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета [1]. Комисията изисква да бъдат представени допълнителни доказателства, ако в тези оценки не са разгледани всички изисквания.

4. Националният разпоредител с бюджетни кредити следи дали ръководната структура и оперативната структура или оперативните структури спазват във всеки един момент изискванията, посочени в

[1] Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 82).

▼B

параграф 2. В случай на неспазване на тези изисквания националният разпоредител с бюджетни кредити незабавно уведомява Комисията и предприема всички подходящи предпазни мерки във връзка с извършените плащания или сключените договори.

5. Комисията следи дали се спазва член 60, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и може да предприеме подходящи корективни мерки, включително временно преустановяване или прекратяване на части от споразумението за финансиране във всеки един момент, ако изискванията вече не се изпълняват.

ДЯЛ III

**ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ**

*ГЛАВА I*

***Финансово участие на Съюза***

*Член 15*

**Допустимост на разходите**

1. Преди подписването на съответното споразумение за финансиране в съответствие с член 13 подписаните договори и допълнения, направените разходи и извършените плащания от страна на бенефициера по ИПП II не са допустими за финансиране съгласно Регламент (ЕС) № 231/2014.

2. Следните разходи не са допустими за финансиране съгласно Регламент (ЕС) № 231/2014:

а) закупуване на земя и съществуващи сгради освен когато това е надлежно обосновано от естеството на действието в решението за финансиране;

б) други разходи, които могат да бъдат предвидени в секторните споразумения или споразуменията за финансиране.

*ГЛАВА II*

***Правила във връзка с непрякото управление от бенефициера по ИПП II***

*Член 16*

**Докладване за подозрения за измами и други нередности**

Бенефициерът по ИПП II незабавно докладва на Комисията за подозрения за измами и други нередности, които са били констатирани при първоначално административно или съдебно заключение, и я информира периодично за напредъка по административните и другите производства. Докладването се извършва по електронен път чрез модула, предвиден от Комисията за тази цел.

*Член 17*

**Финансови корекции**

1. С оглед да гарантира, че средствата по ИПП II са били използвани в съответствие с приложимите правила, Комисията прилага механизми за финансови корекции.

▼B

2. Финансова корекция може да е необходима в следните случаи:

а) установяване на конкретна грешка, нередност или измама;

б) установяване на слабост или недостатък в системите за управление и контрол на бенефициера по ИПП II.

3. Комисията извършва финансовите корекции въз основа на установяването на неправомерно изразходени суми и въз основа на финансовото отражение върху бюджета. Когато тези суми не могат да бъдат установени с точност, така че да се приложат индивидуални корекции, Комисията може да използва корекции с фиксирана ставка или корекции въз основа на екстраполация на констатациите.

4. Финансовите корекции се извършват по целесъобразност посредством компенсации.

5. Когато взема решение относно размера на дадена корекция, Комисията взема под внимание естеството и сериозността на конкретната грешка или нередност и/или степента и финансовото отражение на слабостите или недостатъците, открити в системата за управление и контрол на въпросната програма.

ДЯЛ IV

**МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И ДОКЛАДВАНЕ**

*ГЛАВА I*

***Мониторинг***

*Член 18*

**Мониторингов комитет за ИПП**

1. Комисията и бенефициерът по ИПП II създават мониторингов комитет за ИПП най-късно шест месеца след влизането в сила на първото споразумение за финансиране.

2. Мониторинговият комитет за ИПП извършва преглед на общата ефективност, ефикасност, качество, съгласуваност, координация и съответствие на изпълнението на всички действия във връзка с постигането на техните цели. За тази цел, когато е уместно, той базира своите заключения на информацията, предоставена от секторните мониторингови комитети. Той може да отправя препоръки за корективни действия, когато е необходимо.

3. Мониторинговият комитет за ИПП е съставен от представители на Комисията, националния координатор за ИПП и други съответни национални институции и органи на бенефициера по ИПП II и, когато е уместно, международни организации, в това число международни финансови институции, и други заинтересовани страни като гражданското общество и организации от частния сектор.

4. Заседанията на мониторинговия комитет за ИПП се председателстват съвместно от представител на Комисията и националния координатор за ИПП.

▼B

5. Мониторинговият комитет за ИПП приема своя процедурен правилник.

6. Мониторинговият комитет за ИПП заседава поне веднъж годишно. Освен това могат да се организират *ad hoc* заседания по инициатива на Комисията или на бенефициера по ИПП II, по-специално на тематична основа.

*Член 19*

**Секторни мониторингови комитети**

1. При непряко управление от бенефициерите по ИПП II бенефициерът по ИПП II създава секторни мониторингови комитети по област на политиката или по програма най-късно шест месеца след влизането в сила на първото споразумение за финансиране, свързано със съответната област на политиката или програма. По целесъобразност секторни мониторингови комитети могат да бъдат създавани *ad hoc* съгласно други методи за изпълнение.

2. Всеки секторен мониторингов комитет извършва преглед на ефективността, ефикасността, качеството, съгласуваността, координацията и съответствието на изпълнението на действията в съответната област на политиката или програма и тяхната съгласуваност със съответните секторни стратегии. Той проучва напредъка във връзка с постигането на целите на действията и очакваните продукти, резултати и въздействие посредством показатели, свързани с базова ситуация, както и напредъка по отношение на финансовото изпълнение. Секторният мониторингов комитет докладва на мониторинговия комитет за ИПП и може да отправя предложения за корективни действия с цел да се гарантира постигането на целите на действията и да се подобри ефикасността, ефективността, въздействието и устойчивостта на предоставената помощ.

3. Секторният мониторингов комитет е съставен от представители на съответните национални институции и органи, други заинтересовани страни, например икономически, социални или екологични партньори, и, когато е целесъобразно, международни организации, включително международни финансови институции, и гражданското общество. Комисията участва в дейността на комитета. Заседанията на секторния мониторингов комитет се председателстват от високопоставен представител на бенефициера по ИПП II. В зависимост от областта на политиката или програмата Комисията може да председателства съвместно с него заседанията на комитета.

4. Всеки секторен мониторингов комитет приема своя процедурен правилник.

5. Секторният мониторингов комитет заседава поне два пъти годишно. Освен това могат да бъдат свиквани и *ad hoc* заседания.

*Член 20*

**Други дейности по мониторинг**

Когато това е подходящо, могат да бъдат създавани и други платформи за мониторинг. За техните дейности се докладва на мониторинговия комитет за ИПП.

▼B

*ГЛАВА II*

***Оценка***

*Член 21*

**Принципи**

1. Помощта по ИПП II подлежи на оценки в съответствие с член 30, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 с цел подобряване на нейната целесъобразност, съгласуваност, качество, ефикасност, ефективност, добавена стойност за Съюза, последователност и синергия със съответния диалог относно политиката.

2. Оценките могат да бъдат извършвани на политическо, стратегическо, тематично, секторно, програмно и оперативно равнище, както и на национално или регионално равнище.

3. Резултатите от оценките се вземат под внимание от мониторинговия комитет за ИПП и секторните мониторингови комитети.

*Член 22*

**Оценки от страна на бенефициера по ИПП II при непряко управление**

1. Бенефициерът по ИПП II, на когото са възложени задачи по изпълнението на бюджета във връзка с помощ по ИПП II, носи отговорност за провеждането на оценки на програмите, които управлява.

2. Бенефициерът по ИПП II изготвя план за оценка, съдържащ дейностите по оценка, които той планира да извърши в отделните етапи на изпълнението.

*ГЛАВА III*

***Докладване***

*Член 23*

**Годишни доклади за изпълнението на помощ по ИПП II от бенефициерите по ИПП II при непряко управление**

1. В съответствие с член 60, параграф 5, първа алинея, букви а)—в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 бенефициерът по ИПП II представя на Комисията до 15 февруари на следващата финансова година:

а) годишен доклад за изпълнението на възложените задачи;

б) годишни финансови доклади или извлечения по метода на начисляването, както е посочено в споразумението за финансиране, относно разходите, направени при изпълнението на възложените задачи;

в) годишна декларация за управлението, както е предвидено в член 9, параграф 4;

▼B

г) резюме на докладите от одитите и от проверките, извършени от ръководната структура, които осигуряват солидна основа за декларацията за управлението. Това резюме включва анализ на естеството и степента на грешките и слабостите, установени в системите, предприетите или планирани корективни действия, както и последващите действия по докладите, издадени от одитния орган.

2. В съответствие с член 60, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 бенефициерът по ИПП II представя на Комисията становище от одита до 15 март на следващата финансова година.

3. При приключване на изпълнението на всяка програма бенефициерът по ИПП II представя окончателен доклад, който обхваща целия период на изпълнение и може да включва последния годишен доклад.

4. В зависимост от действието или програмата, за която отговаря, от оперативната структура може да бъде поискано да изготви всеобхватен годишен доклад за цялата финансова година, който да бъде предаден от националния координатор за ИПП на Комисията след разглеждането му от отговорния секторен мониторингов комитет.

ДЯЛ V

**ПРОЗРАЧНОСТ И ВИДИМОСТ**

*Член 24*

**Информация, публичност и прозрачност**

1. Всички участници, които изпълняват помощ по ИПП II, както е определено в член 58, параграф 1, букви а)—в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, отговарят на изискванията за информация, публичност и прозрачност в съответствие с член 35, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и гарантират подходяща видимост на действията.

2. В случай на непряко управление от бенефициера по ИПП II оперативните структури са отговорни за публикуването на информация относно получателите на средства на Съюза в съответствие с членове 21 и 22 от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012. Оперативните структури гарантират, че получателят се информира, че ще бъде включен в публикувания списък на получателите. Всички лични данни, включени в този списък, се обработват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 45/2001.

3. Националните/многонационалните стратегии и техните прегледи, както програмите са публични документи, когато е приложимо, и са достъпни за широката общественост и гражданското общество.

*Член 25*

**Видимост и комуникации**

1. Комисията и бенефициерът по ИПП II се споразумяват относно последователен план за комуникационни дейности, с които да оповестяват и активно да публикуват информация относно помощта по ИПП II в бенефициера по ИПП II.

▼B

2. Бенефициерът по ИПП II докладва за своите действия във връзка с видимостта и комуникациите пред мониторинговия комитет за ИПП и пред секторните мониторингови комитети.

ДЯЛ VI

**ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

*ГЛАВА I*

***Общи разпоредби***

*Член 26*

**Определения**

1. За целите на настоящия дял се прилагат следните определения:

а) „операция“ означава проект, договор, действие или група проекти, избрани от съвместния мониторингов комитет или възлагащия орган на съответната програма или под негова отговорност, които допринасят за целите на приоритетната ос или приоритетните оси, към която/които се отнасят, когато става въпрос за програми за трансгранично сътрудничество по член 27, буква а), или които допринасят за целите на тематичния приоритет или тематичните приоритети, към който/които се отнасят, когато става въпрос за програми за трансгранично сътрудничество по член 27, букви б) или в);

б) „бенефициер“ означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции; в контекста на схемите за държавни помощи (съгласно определението в член 2, параграф 13 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1])) понятието „бенефициер“ означава структурата, която получава помощта, когато става въпрос за програми за трансгранично сътрудничество с участието на държави членки.

2. За целите на глави I и II от настоящия дял, когато става въпрос за програми за трансгранично сътрудничество с участието на държави членки, „публични разходи“, „програмиране“, „споразумение за партньорство“ и „документ“ се използват в съответствие с определенията в член 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

*Член 27*

**Форма на помощта**

Помощта се предоставя в една от следните форми на трансгранично сътрудничество:

а) трансгранично сътрудничество между една или повече държави членки и един или повече бенефициери по ИПП II, както е предвидено в глава II;

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

▼B

б) трансгранично сътрудничество между двама или повече бенефициери по ИПП II, както е предвидено в глава III;

в) трансгранично сътрудничество между бенефициер по ИПП II и държави по Европейския инструмент за съседство, както е предвидено в глава III.

*Член 28*

**Интензитет на помощта и дял на помощта по ИПП II**

1. В решението на Комисията, с което се приема програма за трансгранично сътрудничество за формите на сътрудничество, посочени в член 27, се определя делът на съфинансиране и максималният размер на помощта по ИПП II въз основа на един от следните критерии:

а) общите допустими разходи, включително публичните и частните разходи; или

б) допустимите публични разходи.

2. За програми за трансгранично сътрудничество по член 27, буква а) делът на съфинансиране от Съюза на равнището на всяка приоритетна ос от програма за трансгранично сътрудничество, както е посочено в член 34, параграф 2, е не по-малко от 20 % и не повече от 85 % от допустимите разходи.

3. За програми за трансгранично сътрудничество по член 27, букви б) и в) делът на съфинансиране от Съюза на равнището на всеки тематичен приоритет е не по-малко от 20 % и не повече от 85 % от допустимите разходи. За техническа помощ делът на съфинансиране е 100 %.

*Член 29*

**Тематични приоритети и концентрация на помощта по ИПП II**

1. Тематичните приоритети за помощта по ИПП II са приоритетите, определени в приложение III към Регламент (ЕС) № 231/2014.

2. За всяка програма за трансгранично сътрудничество се определят максимум 4 тематични приоритета.

*Член 30*

**Географски обхват**

Списъкът на допустимите региони се включва в съответната програма за трансгранично сътрудничество както следва:

а) за програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в член 27, буква а), регионите на ниво 3 от Общата класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) или, в случай че не е налична класификация по NUTS, равностойни области по сухоземни или по морски граници, отдалечени на максимум 150 km, без да се засягат евентуалните изменения за гарантиране на последователност и съгласуваност на трансграничните програми, установени за програмния период 2007—2013 г.;

▼B

б) за програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в член 27, букви б) и в), допустимите региони се установяват по целесъобразност в съответната програма за трансгранично сътрудничество.

*Член 31*

**Подготовка, оценка, одобрение и изменение на програми за трансгранично сътрудничество**

1. За всяка програма за трансгранично сътрудничество се договарят тематични приоритети между участващите страни за всяка граница или група граници въз основа на тематичните приоритети, определени в приложение III към Регламент (ЕС) № 231/2014.

2. Комисията оценява съответствието на програмите за трансгранично сътрудничество с настоящия регламент, техния ефективен принос към подбраните тематични приоритети в приложение III към Регламент (ЕС) № 231/2014 и също така съответното споразумение за партньорство, когато става въпрос за участващи държави членки.

3. В срок от три месеца от датата на представяне на програмата за трансгранично сътрудничество Комисията представя своите констатации. Участващите държави предоставят на Комисията цялата необходима допълнителна информация и, когато е целесъобразно, преработват предложената програма за трансгранично сътрудничество.

4. Когато одобрява всяка програма за трансгранично сътрудничество след официалното ѝ представяне, Комисията трябва да гарантира, че всички нейни констатации са били взети предвид по подходящ начин.

5. Исканията за изменение на програми за трансгранично сътрудничество, представени от участващите държави, са надлежно обосновани и по-специално в тях се посочва очакваното въздействие от промените в програмата за трансгранично сътрудничество върху постигането на нейните цели. Тези искания се придружават от преработената програма. Параграфи 2 и 3 се прилагат към измененията на програмите за трансгранично сътрудничество.

*Член 32*

**Техническа помощ**

1. Всяка програма за трансгранично сътрудничество включва конкретен бюджет, отделен за операции по техническа помощ, включително подготовка, управление, мониторинг, оценка, информация, комуникации, работа в мрежа, разглеждане на жалби, контрол и одитни дейности във връзка с изпълнението на програмата и дейности за укрепване на административния капацитет за изпълнение на програмата. Освен това участващите държави могат да използват помощта по ИПП II за подпомагане на действия за намаляване на административната тежест за бенефициерите, включително системи за обмен на данни по електронен път и действия за укрепване на капацитета и обмен на най-добри практики между органите на участващите държави и бенефициерите във връзка с управлението и използването на помощта по ИПП II. Тези действия могат да бъдат свързани с предходни и със следващи програмни периоди.

2. Чрез дерогация от член 15, параграф 1 разходите за техническа помощ за подпомагане на подготовката на дадена програма за трансгранично сътрудничество и създаването на

▼B

системи за управление и контрол могат да бъдат допустими преди датата на приемане на решението на Комисията за одобряване на програмата за трансгранично сътрудничество, но не по-рано от 1 януари 2014 г.

*ГЛАВА II*

***Трансгранично сътрудничество между държави членки и бенефициери по ИПП II***

*Член 33*

**Приложими разпоредби**

1. По отношение на държавата членка или държавите членки, които участват в програма за трансгранично сътрудничество съгласно настоящата глава, и по-специално държавата членка, в която е разположен управляващият орган, се прилагат правилата в Регламент (ЕС) № 1303/2013 и в Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), приложими по отношение на целта за европейско териториално сътрудничество, както е предвидено в настоящата глава. Когато тези правила се отнасят за европейските структурни и инвестиционни фондове, както е определено в член 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, за целите на настоящата глава помощта по ИПП II също се счита, че е обхваната от тях.

2. По отношение на бенефициерите по ИПП II, които участват в програма за трансгранично сътрудничество съгласно настоящата глава, се прилагат правилата, приложими по отношение на целта за европейско териториално сътрудничество, както е определено в настоящата глава, без да се засягат обосновани дерогации, изложени в съответното споразумение за финансиране.

*Член 34*

**Програмиране**

1. Програмите за трансгранично сътрудничество се изготвят в съответствие с принципа на партньорство, определен в член 5, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и в съответствие с член 8, параграфи 2—4, 7, 9 и 10 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

2. Програмите за трансгранично сътрудничество се състоят от приоритетни оси. Без да се засяга член 32, приоритетната ос съответства на тематичен приоритет, както е посочено в член 29. В контекста на една приоритетна ос, когато е целесъобразно и с цел да се увеличи въздействието и ефективността на този приоритет чрез съгласуван интегриран подход, могат да бъдат добавени елементи от други тематични приоритети.

3. По програмите за трансгранично сътрудничество могат да се извършват действия за местно развитие, ръководени от местни участници, по смисъла на членове 32—35 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, действия по съвместни планове за действие по смисъла на членове 104—109 от този регламент и действия във връзка с интегрирани териториални инвестиции по смисъла на член 36 от този регламент, като се отчитат основните принципи на тези инструменти и членове 9—11 от Регламент (ЕС) № 1299/2013. Специфичните правила и условия се договарят

([1]) Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа на Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259).

▼B

между Комисията и участващите държави за всяка програма за трансгранично сътрудничество.

4. Програмите за трансгранично сътрудничество се представят по електронен път на Комисията от държавата членка, в която е разположен управляващият орган на програмата.

5. По искане на участващите държави Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) може да участва в подготовката на дейностите, свързани с подготовката на операциите, по-специално в значими проекти, и в самите дейности.

Комисията може да се консултира с ЕИБ преди приемането на програми за трансгранично сътрудничество.

*Член 35*

**Техническа помощ**

Размерът на помощта по ИПП II, който ще бъде отделен за техническа помощ, е ограничен до 10 % от общия размер, отделен за програмата за трансгранично сътрудничество, но не по-малко от 1 500 000 EUR.

*Член 36*

**Режим на изпълнение и определяне на програмни органи**

1. Програмите за трансгранично сътрудничество съгласно настоящата глава се изпълняват посредством споделено управление. Следователно държавите членки и Комисията са отговорни за управлението и контрола на програмите в съответствие със своите отговорности, както е предвидено по-специално в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 и в настоящия регламент.

По отношение на държавата членка, в която е разположен управляващият орган, се прилагат членове 73 и 74 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 относно отговорностите на държавите членки в рамките на споделено управление.

Прилага се член 75 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 относно правомощията и отговорностите на Комисията в рамките на споделено управление.

2. Държавите, участващи в програма за трансгранично сътрудничество, определят за целите на член 123, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 единен управляващ орган; за целите на член 123, параграф 2 от същия регламент — единен сертифициращ орган, и за целите на член 123, параграф 4 от същия регламент — единен одитен орган.

3. Управляващият орган и одитният орган са разположени в една и съща държава членка. Участващите държави в програма за трансгранично сътрудничество могат да вземат решение единственият управляващ орган да изпълнява функциите на сертифициращия орган.

Процедурата по определяне на управляващия орган и по целесъобразност на сертифициращия орган, определена в член 124 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се извършва от държавата членка, в която е разположен органът.

▼B

Определянето на органи, предвидено в настоящия член, не засяга разпределянето на отговорности във връзка с прилагането на финансови корекции сред участващите държави, както е предвидено в програмата за трансгранично сътрудничество.

*Член 37*

**Функции на програмните органи**

1. По отношение на функциите на управляващия орган се прилагат член 125 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и член 23, параграфи 1, 2, 4 и 5 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

2. По отношение на функциите на сертифициращия орган се прилагат член 126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и член 24 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

Сертифициращият орган получава плащанията от Комисията и като общо правило извършва плащания към главния бенефициер в съответствие с член 132 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. По отношение на функциите на одитния орган се прилагат член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и член 25 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

*Член 38*

**Съвместен мониторингов комитет**

1. Участващите държави създават съвместен мониторингов комитет (наричан по-долу „СМК“) в тримесечен срок от датата, на която държавата членка получи уведомление за решението за одобрение на програма за трансгранично сътрудничество.

2. СМК е съставен от представители на Комисията, националния координатор за ИПП и други съответни национални институции и органи на бенефициера по ИПП II, участващата държава членка или участващите държави членки и, когато е приложимо, международни финансови институции и други заинтересовани страни, включително гражданското общество и организации от частния сектор.

3. СМК се председателства от представител на една от участващите държави или на управляващия орган.

4. Комисията участва в дейността на СМК като консултант.

5. Ако ЕИБ участва финансово в дадена програма, тя може да участва в дейността на СМК като консултант.

6. СМК извършва преглед на общата ефективност, качество и съгласуваност на изпълнението на всички действия за постигане на целите, определени в програмата за трансгранично сътрудничество, споразуменията за финансиране и съответния стратегически документ или съответните стратегически документи. Той може да отправя препоръки за корективни действия, когато е необходимо.

Освен това, по отношение на неговите функции се прилагат членове 49 и 110 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

▼B

СМК и управляващият орган осъществяват мониторинг, като се позовават на показателите, определени в съответната програма за трансгранично сътрудничество, в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

7. СМК приема свой процедурен правилник.

8. СМК заседава поне веднъж годишно. Освен това могат да бъдат свиквани допълнителни заседания по инициатива на една от участващите държави или на Комисията, по-специално на тематична основа.

*Член 39*

**Подбор на операции**

1. Операциите по програмите за трансгранично сътрудничество се подбират от СМК.

СМК може да създаде ръководен комитет, който действа под негова отговорност за подбора на операции.

2. Подбраните операции включват бенефициери от поне две участващи държави, като поне един от тях е от държава членка. Операциите могат да се изпълняват и само в една участваща държава, при условие че са установени трансгранични въздействия и ползи.

3. Бенефициерите си сътрудничат при разработването и изпълнението на операциите. Освен това те си сътрудничат по отношение на наемането на персонал или финансирането на операциите.

*Член 40*

**Бенефициери**

1. Когато са налице двама или повече бенефициери за операция от програма за трансгранично сътрудничество, един от тях се определя от всички бенефициери като главен бенефициер.

2. Главният бенефициер извършва следните задачи:

а) изготвя договорености с другите бенефициери в споразумение, съдържащо разпоредби, които, наред с другото, гарантират добро финансово управление на отделените за операцията средства, включително договорености за възстановяване на неправомерно изплатени суми;

б) поема отговорност да гарантира изпълнението на цялата операция;

в) гарантира, че разходите, представени от всички бенефициери, са били направени в изпълнение на операцията и отговарят на дейностите, договорени между всички бенефициери, в съответствие с представения на управляващия орган документ, определен в параграф 6;

г) гарантира, че разходите, представени от другите бенефициери, са били проверени от контрольор/и, когато проверката не се извършва от управляващия орган в съответствие с член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

▼B

3. Ако не е посочено друго в договореностите, посочени в параграф 2, буква а), главният бенефициер гарантира, че другите бенефициери получават общата сума на публичната помощ колкото се може по-бързо и в пълен размер. Не се приспадат или удържат суми и не се налагат специфични такси или други такси с равностоен ефект, които биха намалили размера на сумите за другите бенефициери.

4. Главният или единственият бенефициер е установен в участваща държава.

5. Без да се засяга член 39, параграф 2 от настоящия регламент, европейска група за териториално сътрудничество, създадена в съответствие с Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), или друг правен орган, създаден в съответствие със законите на една от участващите държави, може да кандидатства като единствен бенефициер на операция, при условие че се състои от публични институции и органи от поне две участващи държави.

6. Управляващият орган предоставя на главния или единствения бенефициер на всяка операция документ, в който са описани условията за подпомагане на операцията, включително конкретните изисквания относно продуктите или услугите, които следва да бъдат получени в резултат на операцията, планът за финансиране и срокът за изпълнение.

*Член 41*

**Оценка**

1. Оценките се извършват от вътрешни или външни експерти, които са функционално независими от органите, отговорни за изпълнението на програмата. Всички оценки се оповестяват публично.

2. Участващите държави съвместно извършват предварителна оценка в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. По отношение на оценката по време на програмния период се прилага член 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

4. По отношение на последващата оценка се прилага член 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

*Член 42*

**Докладване, информация и комуникации**

1. По отношение на докладите за изпълнение се прилага член 14 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

2. Срещата за годишен преглед се организира в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

3. До 31 януари, 31 юли и 31 октомври на всяка година управляващият орган представя по електронен път на Комисията следните документи с цел мониторинг за всяка програма за трансгранично сътрудничество и по приоритетна ос:

([1]) Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

▼B

а) общите и публичните допустими разходи на операциите и броя операции, подбрани за помощ;

б) общите допустими разходи, декларирани от бенефициерите пред управляващия орган.

Освен това представените до 31 януари документи съдържат данните, посочени в букви а) и б), разбити по категория на интервенцията. Счита се, че с представянето на тези документи се изпълнява изискването за представяне на финансови данни, посочено в член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Документите, които се представят до 31 януари и 31 юли, се придружават от прогноза за сумата, за която управляващият орган очаква да представи заявления за плащане за текущата финансова година и за следващата финансова година.

Използваните данни съгласно настоящия параграф са до края на месеца преди месеца на представяне на данните.

4. Управляващият орган координира задачите, свързани с изискванията за информация, публичност и прозрачност съгласно член 24, параграфи 1 и 3 от настоящия регламент.

Чрез дерогация от член 25 от настоящия регламент управляващият орган е отговорен за информационните и комуникационните дейности, определени в членове 115 и 116 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

*Член 43*

**Допустимост и продължителност**

1. Чрез дерогация от член 15, параграф 1 от настоящия регламент разходите са допустими за финансиране в рамките на помощ за трансгранично сътрудничество по ИПП II:

а) ►C1 ако са били направени от бенефициер от държава членка и заплатени между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2023 г.; или ◄

б) ако са били направени от бенефициер по ИПП II и заплатени след представяне на програмата за трансгранично сътрудничество.

2. В допълнение към правилата, посочени в член 15, параграф 2 от настоящия регламент, чрез помощ за трансгранично сътрудничество по ИПП II не се подпомагат:

а) лихви върху дългове;

б) данък добавена стойност (ДДС) освен когато той не се възстановява съгласно националното законодателство за ДДС;

в) извеждане от експлоатация и изграждане на ядрени електроцентрали;

г) инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, които попадат в обхвата на приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

([1]) Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

▼B

д) производство, преработка и продажба на тютюн и тютюневи изделия;

е) предприятия в затруднено положение съгласно определението в правилата на Съюза в областта на държавната помощ;

ж) инвестиции в летищна инфраструктура освен ако не са свързани с опазване на околната среда или са придружени от инвестиции, необходими за смекчаване или намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда.

Чрез дерогация от член 15, параграф 2 от настоящия регламент закупуването на незастроена и застроена земя в размер до 10 % от общите допустими разходи за въпросната операция е допустимо за финансиране в рамките на помощ за трансгранично сътрудничество по ИПП II. За изоставени обекти и обекти със сгради в бивши промишлени зони тази горна граница се увеличава на 15 %. В извънредни и надлежно обосновани случаи тази горна граница може да бъде увеличена над съответните предходни проценти за операции във връзка с опазването на околната среда.

3. За помощ по ИПП II не се подбират операции, които са завършени физически или изцяло осъществени преди бенефициерът да представи на управляващия орган заявлението за финансиране по програмата за трансгранично сътрудничество, независимо дали бенефициерът е извършил всички свързани плащания.

4. По отношение на предоставянето на безвъзмездни средства се прилагат член 61, член 65, параграфи 4, 6—9 и 11, членове 66—68, член 69, параграфи 1 и 2 и член 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

5. В допълнение към член 6, параграф 2 от настоящия регламент в споразуменията за финансиране на програмите за трансгранично сътрудничество съгласно настоящата глава се установява йерархията на правилата за допустимост, приложими по отношение на съответната програма за трансгранично сътрудничество, в съответствие с принципите, определени в член 18 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

6. По отношение на разходите за персонала се прилага член 19 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

*Член 44*

**Допустимост в зависимост от мястото**

1. Операциите, които подлежат на дерогациите съгласно параграфи 2 и 3, са разположени в програмния район, който обхваща частта от територията на участващите държави съгласно определението в съответната програма за трансгранично сътрудничество („програмен район“).

2. Управляващият орган може да приеме, че цялата операция или част от нея се изпълнява извън програмния район, ако е изпълнено всяко от следните условия:

а) операцията е в полза на програмния район;

б) общата сумата, разпределена по програмата за трансгранично сътрудничество за операции извън програмния район, не надвишава 20 % от помощта от Съюза на равнище програма;

▼B

в) задълженията на управляващия и одитния орган във връзка с управлението, контрола и одита на операцията се изпълняват от органите по програмата за трансгранично сътрудничество или те сключват споразумения с органи на държавите членки или на третите държави, в които се изпълнява операцията.

3. За операции относно техническа помощ, промоционални дейности и изграждане на капацитет могат да се извършват разходи извън програмния район, при условие че са спазени условията на параграф 2, букви а) и в).

*Член 45*

**Възлагане на поръчки**

1. По отношение на възлагането на договори за услуги, доставки и дейности от страна на бенефициерите процедурите за възлагане на поръчки следват разпоредбите на втора част, дял IV, глава 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и втора част, дял II, глава 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012, които се прилагат в целия програмен район на територията на държавата членка и на бенефициера или бенефициерите по ИПП II.

2. По отношение на възлагането на договори за услуги, доставки и дейности от страна на управляващия орган в рамките на специфичния бюджет, предвиден за операции по техническа помощ, прилаганите процедури за възлагане на поръчки от управляващия орган могат да бъдат процедурите, посочени в параграф 1, или процедурите съгласно националното законодателство.

*Член 46*

**Финансово управление, отмяна на поети задължения, проверка и приемане на сметки, приключване и финансови корекции**

1. По отношение на поетите бюджетни задължения се прилага член 76 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. По отношение на плащанията се прилагат членове 77—80, 82—83, 129—132, 134—135 и 142 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Освен това се прилага член 27, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 относно плащания в една-единствена сметка. По отношение на използването на еврото се прилага член 28 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

3. Що се отнася до предварителното финансиране, вследствие на решението на Комисията за приемане на програмата за трансгранично сътрудничество Комисията плаща една-единствена сума за предварително финансиране.

Размерът на предварителното финансиране възлиза на 50 % от първите три поети бюджетни задължения към програмата.

Сумата за предварително финансиране може да бъде изплатена на два транша, когато е необходимо, според бюджетните нужди.

Общият размер на предварителното финансиране се възстановява на Комисията, ако не бъде представена декларация за разходите по програмата за трансгранично сътрудничество в срок от 24 месеца от датата, на която Комисията е изплатила първия транш от общата сума на предварителното финансиране.

4. По отношение на отмяната на поети задължения се прилагат членове 86—88 и член 136 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

▼B

5. По отношение на проверката и приемането на сметки, както и на приключването на сметки, се прилагат членове 84 и 137—141 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

6. По отношение на финансовите корекции и възстановяване на средства се прилагат член 85, член 122, параграф 2 и членове 143—147 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Член 27, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 също се прилага.

*Член 47*

**Системи за управление и контрол и одит**

1. По отношение на общите принципи на системите за управление и контрол се прилагат член 72 и член 122, параграфи 1 и 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. По отношение на сътрудничеството между Комисията и одитните органи се прилага член 128 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. По отношение на пропорционалния контрол на програмите за трансгранично сътрудничество се прилага член 148 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

*Член 48*

**Преустановяване на програми за трансгранично сътрудничество**

1. Когато нито един от участващите бенефициери по ИПП II не е сключил споразумение за финансиране до края на годината, следваща годината на приемане на програмата, Комисията преустановява програмата за трансгранично сътрудничество.

Годишните траншове от Европейския фонд за регионално развитие, които са вече поети като задължения, продължават да са достъпни за своя нормален жизнен цикъл, но могат да се използват само за дейности, които се извършват изцяло в съответните държави членки и за които са сключени договори преди решението на Комисията за преустановяване. Управляващият орган представя на Комисията окончателния доклад в тримесечен срок след приключване на договорите, като Комисията действа в съответствие с параграфи 2 и 3.

2. Когато програмата за трансгранично сътрудничество не може да бъде изпълнена поради проблеми, възникнали в отношенията между участващите държави, и в други надлежно обосновани случаи, Комисията може да реши да преустанови програмата преди крайния срок за изпълнение по искане на СМК или по своя инициатива след консултация със СМК.

При преустановяване на програмата управляващият орган представя окончателния доклад в шестмесечен срок след като Комисията приеме решение за преустановяване. След уреждане на предишни плащания за предварително финансиране Комисията плаща окончателния баланс или по целесъобразност издава нареждане за възстановяване на средства. Освен това Комисията отменя баланса на поетите задължения.

Алтернативно може да бъде взето решение да се намали разпределената по програмата сума спрямо обхвата на програмата в съответствие с член 31, параграф 5.

3. В случаите, посочени в параграфи 1 и 2, необвързаната с поети задължения помощ от Европейския фонд за регионално развитие, която представлява годишни траншове, за които все

▼B

още не са поети задължения, или годишни траншове, за които са били поети и впоследствие отменени задължения изцяло или отчасти в рамките на същата бюджетна година, и която не е била преразпределена към друга програма от същата категория програми за външно сътрудничество, се разпределя към вътрешните програми за трансгранично сътрудничество в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

Помощта по ИПП II, която представлява годишни траншове, за които все още не са поети задължения, или годишни траншове, за които са били поети и впоследствие отменени задължения изцяло или отчасти в рамките на същата бюджетна година, се използва за финансиране на други програми или проекти, допустими за помощ по ИПП II.

*ГЛАВА III*

***Трансгранично сътрудничество между бенефициери по ИПП II или между бенефициери по ИПП II и държави по Европейския инструмент за съседство***

*Член 49*

**Програмиране**

1. Програмите за трансгранично сътрудничество се изготвят в съответствие с примерната програма, осигурена от Комисията, подготвят се съвместно от участващите държави и се предават на Комисията по електронен път.

2. Програмата за трансгранично сътрудничество съдържа тематични приоритети в съответствие с член 29.

*Член 50*

**Техническа помощ**

Размерът на помощта по ИПП II, който ще бъде отделен за техническа помощ, е ограничен до 10 % от общия размер, отделен за програмата за трансгранично сътрудничество.

*Член 51*

**Режими на изпълнение**

1. Програмите за трансграничното сътрудничество, посочени в член 27, букви б) и в), се изпълняват чрез пряко или непряко управление.

2. Програмите за трансгранично сътрудничество се управляват от един възлагащ орган, който се определя в решението за изпълнение на Комисията за одобрение на съответната програма за трансгранично сътрудничество.

*Член 52*

**Структури и органи**

1. В управлението на програмите за трансгранично сътрудничество в бенефициерите по ИПП II участват следните структури:

а) националните координатори за ИПП на държавите, участващи в програмата за трансгранично сътрудничество, както е посочено в член 4, и, когато е приложимо, координаторите по териториално сътрудничество;

▼B

б) националният разпоредител с бюджетни кредити и ръководната структура, както е посочено в член 7, на участващия бенефициер по ИПП II, в който се намира възлагащият орган, когато трансграничната програма се изпълнява съгласно непряко управление;

в) оперативните структури във всички участващи държави, които работят в тясно сътрудничество при програмирането и изпълнението на съответната програма за трансгранично сътрудничество. При непряко управление оперативната структура включва възлагащ орган;

г) одитният орган, както е посочено в член 7, параграф 3, когато трансграничната програма се изпълнява съгласно непряко управление. Когато одитният орган няма разрешение да извършва функциите, предвидени в член 12, той се подпомага от група одитори, включваща представител на всяка държава, участваща в програмата за трансгранично сътрудничество.

2. Бенефициерите по ИПП II и държавите по Европейския инструмент за съседство, които участват в програма за трансгранично сътрудничество, създават СМК, който изпълнява също така функциите на секторния мониторингов комитет, посочен в член 19.

3. Създава се съвместен технически секретариат, който подпомага Комисията, оперативните структури и СМК.

4. Ролите и отговорностите на тези структури се определят в рамковото споразумение, посочено в член 5.

5. При непряко управление участващите държави сключват двустранна договореност, в която се посочват отговорностите им във връзка с изпълнението на съответната програма за трансгранично сътрудничество. Минималните изисквания за сключването на такава двустранна договореност се определят в рамковото споразумение, посочено в член 5.

*Член 53*

**Подбор на операции**

1. Подбраните по дадена програма за трансгранично сътрудничество операции водят до ясно изразени трансгранични въздействия и ползи.

2. Операциите по програми за трансгранично сътрудничество се подбират от възлагащия орган чрез покани за предложения, които обхващат целия допустим район.

3. Участващите държави също така могат да идентифицират операции извън поканата за предложения. В такъв случай операциите се посочват конкретно в програмата за трансгранично сътрудничество, посочена в член 49.

4. Подбраните операции за трансгранично сътрудничество включват бенефициери от поне две участващи държави. Бенефициерите си сътрудничат при разработването и изпълнението на операциите. Освен това те си сътрудничат по отношение на наемането на персонал или финансирането на операциите или и двете.

5. Операциите могат да се изпълняват и само в една участваща държава, при условие че са установени трансгранични въздействия и ползи.

▼B

*Член 54*

**Бенефициери**

1. За програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в член 27, буква б), бенефициерите се определят в бенефициер по ИПП II. За програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в член 27, буква в), бенефициерите се определят в бенефициер по ИПП II или в държава по Европейския инструмент за съседство.

2. Един от бенефициерите, участващи в дадена операция, се определя от всички бенефициери като главен бенефициер.

3. Главният бенефициер поема отговорност да гарантира финансовото изпълнение на цялата операция, следи за това операцията да се изпълнява съгласно посочените в договора условия и определя договореностите с другите бенефициери с цел да се гарантира добро финансово управление на средствата, отделени за операцията, включително договореностите за възстановяване на неправомерно изплатени средства.

ДЯЛ VII

**ЗЕМЕДЕЛИЕ И РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

*Член 55*

**Специфични разпоредби за програмите за развитие на селските райони**

1. Като част от област на политиката „Земеделие и развитие на селските райони“ програмите за развитие на селските райони се изготвят на национално равнище, подготвят се от съответните органи, посочени от бенефициера по ИПП II, и се представят на Комисията след консултация с подходящите заинтересовани страни.

2. Програмите за развитие на селските райони се изпълняват от бенефициерите по ИПП II въз основа на непряко управление в съответствие с член 58, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и по тях се финансират подбрани видове действия, както е предвидено съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

3. По отношение на програмите за развитие на селските райони оперативната структура, която следва да бъде създадена в съответствие с член 10, се състои от следните отделни органи, действащи в тясно сътрудничество:

а) управляващия орган, който е публичен орган, действащ на национално равнище, отговаря за подготвянето и изпълнението на програмите, включително подбора на мерки и осигуряването на публичност, координацията, оценката, мониторинга и докладването във връзка с въпросната програма, като този орган се ръководи от висш държавен служител с изключителни отговорности; както и

б) Агенцията за развитие на селските райони по ИПП с функции от подобно естество като разплащателен орган в държавите членки,

([1]) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487).

▼B

който отговаря за публичността, подбора на проекти, одобряването, контрола и отчитането на поетите задължения и плащанията и за извършването на плащанията.

4. Чрез дерогация от член 15, параграф 1 разходите за техническа помощ за подпомагане на подготовката на програмите за развитие на селските райони и създаването на системи за управление и контрол могат да бъдат допустими преди датата на приемане на решението на Комисията за одобряване на програмата за развитие на селските райони, но не по-рано от 1 януари 2014 г.

5. При определяне на дела на публичните разходи като процент от общите допустими разходи на инвестицията не се взема предвид националната помощ за улесняване на достъпа до заеми, предоставени без участие на Съюза, както е предвидено в Регламент (ЕС) № 231/2014.

6. Инвестиционните проекти по програми за развитие на селските райони продължават да бъдат допустими за финансиране от Съюза, при условие че не са претърпели значително изменение в петгодишен срок от окончателното плащане от страна на оперативната структура.

ДЯЛ VIII

**ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

*Член 56*

**Влизане в сила и прилагане**

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след датата на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.